

246. Maroslele, Gyűrűs

(Csongrád megye) U, B, Sza, Kú

A tervezett távvezeték magyarországi szakasza Algyő és Nagylak között mintegy 47,2 km hosszú, érinti Algyő, Tápe, Maroslele, Makó, Apátfalva, Magyarcsanak, Csánakpalota és Nagylak községek területét. Nyomvonala Makóig a meglévő olajvezeték nyomvonala mentén halad, attól átlag 5–8 m-re, majd Makót követően attól elválik, és önálló nyomvonalon vezetve Nagylak térségében éri el az országhatárt. Az Algyő–Nagylak MOL tranzit gázvezeték 50 m szélességben bejárt nyomvonalában, a 2003. évi terepbejárás során 43 régészeti lelőhely került elő.

A MOL 7. lelőhelyen (topográfia 26. sz. lh.) római kori (szarmata) és kora újkori; a MOL 8. lelőhelyen (topográfia 24. sz. lh.) római kori (szarmata); a MOL 9. lelőhelyen (topográfia 31. sz. lh.) újkőkori és bronzkori; a MOL 10. lelőhelyen (topográfia 30. sz. lh.) szarmata felszíni telepnyomokat rögzítettünk.

Munkatársak: Balogh Csilla, Lőrinczy Gábor és Türk Attila régészek, valamint az MFM – SZTE Régészeti Tan-szék hallgatói.

BENDE LÍVIA

247. Mályi, Kossuth utca 27/c

(Borsod-Abaúj-Zemplén megye) Á

Kerítésoszlop állításakor emberi csontokat és két S-végű hajkarikát találtak a telken. A nagyobbik karika két darabban van, és bordázott „S” díszítése ép, átm.: 2,8×2,9 cm, a kisebbik átm.: 2,8×2,8 cm, a karika ép, de hiányzik az „S” vég. A leletek a ház mögötti, azaz ÉK-i telek-szakasznál kerültek elő, körülbelül 50–60 cm mélységben. A váz az elbeszélés szerint É–D tájolású lehetett, bár ez bizonytalan, a területen régebben végeztek kerti munkát, a lábszárcsontok vágottak. A sírt nem bontották ki, csak kiszedték. Említették, hogy régebben is kerültek elő csontok.

B. HELLEBRANDT MAGDOLNA

248. Mályi, Lapos

(Borsod-Abaúj-Zemplén megye) LT

2003. augusztus 21-én régészeti terepbejárást végeztünk Mályi déli külterületén, a Lapos nevű területen. Célunk az volt, hogy lokalizáljunk egy korábbi régészeti kutatást, továbbá hogy ellenőrizzük a lelőhely és a környezetében tervezett gázvezetékcsere viszonyát.

1977-ben a nyékládházi vasútállomástól É-ra, a vasútvonal és a bányató É-i széle által övezett területről kerámiák kerültek elő. Ekkor nem lokalizálták a leletek előkerülésének pontos helyét.

A mostani terepbejárás során így a kavicsbányatótól É-ra vizsgáltuk meg a területet. Itt kelta kerámiatöredékeket, továbbá paticsdarabokat gyűjtöttünk. Megállapítottuk, hogy a tervezett gázvezetékcsere nem bolygatja a lelőhelyet, mivel az nyugatabbra fekszik a tervezett nyom-

vonaltól. A lelőhely K–Ny-i szélességét meghatároztuk, délen a kavicsbányató határolja, É-i kiterjedését azonban a növényzeti fedettség miatt nem tudtuk megadni.

SZÖRÉNYI GÁBOR ANDRÁS

249. Mecsekpölöske, Dózsa György utca 1.

(Baranya megye) Kk

A faluban folyó gázfektetési munkálatok során épületmaradványok kerültek elő. A helyszínen 2003. július 17-én megállapítottuk, hogy a jelenleg templomként, közösségi házként funkcionáló Dózsa György utca 1. számú épület mellett húzódó közműárok egy kőépítésű, meszes habarcsoszású épület alapfalát pontosan hosszába metszette. A fal szélessége kb. 80–85 cm lehetett eredeti állapotában. A faltól D-re az árokban újabb kőfal jelentkezett, ezt az árok valószínűleg keresztben metszette. Az árok mélyítése során vastöredékek, csontok, és kerámiatöredékek kerültek elő. A lelőhely a Piliskepatak egykori medre mentén fekszik, kb. 30 m-re a jelenlegi medertől. A kerámiatöredékek előzetesen a 16–17. századra keltezhetők.

A közműárok megfigyelésekor a jelenlegi patakon átvezető híd mellett, a patakmeder mindkét oldalán az árok metszetfalában hasonló jellegű kőfalmaradványok bukkantak napvilágra, az egyik mellett késő középkori mázas kerámiával.

A leletanyag a BMMI Régészeti osztályára került.
Munkatárs: Krasznai Péter.

KOVALICZKY GERGELY

250. Medina, Sziget

(Tolna megye) Kö

Medina határában, a Szedresre vezető úttól É-ra, a Sió és a Sárvíz közti területen már régebről tudomásunk volt egy középkori templom létéről. Az 1960-as évek végén Csorba Csaba régészhallgatóként járta be a lelőhelyet, középkori cseréptöredékeket, téglá- és kődarabokat talált a vetésben (Wosinszky Mór Megyei Múzeum Régészeti Adattára 267–81). Nemrég tudtuk meg, hogy a szekszárdi levéltár medinai születésű, fiatalon elhunyt levéltárosa, Károly István gyermekkorában az említett területen sírokat ásott ki (ld. jelentésünket az Ódor János Gáborral közösen végzett terepbejárásról: 2002. április 4., 2002. október 9.). A fenti adatok nyomán 2002-ben Ódor Jánossal jártam a lelőhelyen, de a magas kukorica miatt csupán a növények közt találtunk némi középkori kerámiát illetve építési törmeléket, ami a középkori templom közelségét mutatta.

2003. április 2-án a tavaly bejárt területen száraz, poros szántás fogadott, amelyben így is találtam néhány középkori cserepet. A Sió mentén D felé húzódó lelőhely legkiemelkedőbb, É–D irányban elnyúló része szántásból kivett, bokrokkal benőtt területen található. Már a szántott területen járva feltűnt a bokrok közt látható, köveket is tartalmazó földkupac. Kiderült, hogy a bozó-